

Izhaja vsak torek in soboto ob 4 uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemam ali v Gorici na dom posiljan celoletno 10 K., polletno 5 K in štetično 2-50 K. Prodaja sevgorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekaliju po 8 vin. — Ni bilo lahko!

GORICA

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. L. Lukežič).

Profesor Wahr mund.

Na inomoški cerkvi poučuje cerkveno pravo neki profesor Wahr mund. Ta mož je pred leti organiziral veliko agitacijo za ločitev zakona; sedaj pa je začel v posebni knjižuri tajiti temeljne nauke katoliške vere. In ta človek še vedno poučuje krščanske dijake v cerkvenem pravu. Ta mož, ki taji temeljne resnice katoliške vere, obenem pa predava cerkveno pravo, bi moral izginiti iz univerze. Profesor, ki podučuje bakteriologijo — nauk o bakterijah — sam pa ne bi verjel, da so bakterije na svetu, tak profesor bi moral prositi za odstop. Ne tako pa Wahr mund!

S profesarjem Wahr mundom imajo svobodomislici posebne namere. Ker se jim z Masarykom ni posrečilo, začeti pri nas kulturnega boja, hočejo porabiti sedaj Wahr mundovo sfero da začne kulturni boj. Prve kroglice so že padle v proračunskem odseku. Začel je socialno-demokrški poslanec Seitz, ki je napadal papeževega poslanika na Dunaju. Papežev poslanik Belmonte je namreč pri našem zunanjem ministru nastopil za to, da bi odstopil tak profesor cerkvenega prava, ki napada cerkvene nauke. Radi tega je začelo liberalno in socialno demokrško časopisje srdito napadati papeževega poslanika in napadal ga je v proračunskem odseku tudi socialist Seitz. Krščanski poslanci dr. Korošec in dr. Drexel sta branila papeževega poslanika ter protestirala proti napadom na njegovo osebo.

Pripomniti pa moramo, da je poslanik ravnal popolnoma po papeževem naročilu. Papež odločno stoji na stališču, da Wahr mund odstopi.

Iz te afere utegne nastati kulturni boj. Vsi znaki kažejo, da je Wahr mund prvi bojni signal za početek boja. Zdise nam, da se bodo sovražniki cerkve temeljito opekl, če menijo, da bodo kaj dosegli s kulturnim bojem. Naši politični nasprotniki, liberalci in socialisti, zmagujejo še tupatam, ker jih ljudje ne poznaajo, ker se liberalci delajo še bolj verne ko smo mi. Toda kulturni boj bo raztrgal kinko z obraza tem hinavecem. Ljudstvo se bo tem krepkejše oklenilo

krščanskih strank. Če začno liberalci in socialisti kulturni boj, bodo s tem preprečili vsako plodovito delo za ljudstvo. In da jih bo ljudstvo za to tudi pošteno začalo, naj ne dvomijo.

Kulturnega boja se nam ni bat. Ojistilo se bo ozračje, pojasnila se bodo pojmi in to bo v neizmerno korist krščanske organizacije.

Zopet paralela „Edinosti“.

In zopet se je prikazala tržaška „Edinost“ na površju svojega „paralelvanja“, pomnila roko ter mignila s kazalcem in sredincem, češ: če dva delata isto, ni isto. In to isto in ne isto je seveda naš novi deželnini volilni red in istrski pribodenji. Rizburil jo je „Slovenec“ s primera pod naslovom: „Za dr. Šusterščem in dr. Gregorčičem dr. Laginja“. K temu mu je dala povod sama „Edinost“, ki je izjavila, da bo novi vol. zakon istrski še vedno krivičen za Slovane, a da je bilo nemogoče vsled pritiska razmer za Slovane kaj več doseči. Na to „Slovenec“: „Ko je bila sprejeta volivna reforma za državni zbor, je napadala („Edinost“) dr. Šusteršča, da je izdal štajerske in koroške Slovence. No seveda takrat menda ni bilo nobenega „pritiska razmer“. Prišla je na vrsto volilna preosnova za goriški deželnini zbor. Tudi ta ni pravična za Slovence, in zato je tržaški dnevnik v svoji solzarski jezi ljuto napadal dr. Gregorčiča, češ, da je on izdal goriške Slovence. O kakem „pritisku razmer“ tudi takaj ni bilo govorja. In sedaj imamo zagotovljeno volivno preosnova za istrski deželnini zbor, ki je tudi krivična Slovanom. Mi smo mislili, da se bodo zdaj gospodje okoli tržaškega dnevnika kar utopili v svojih solzab. Saj jim je Istra venlar najbližja. A zapihalo je burja, huda tržaška burja, in posušila vse solze. Niti ena ni kanila iz oči teh gospodov, ki se sicer tako radi solzijo. Pač pa so vendar enkrat spoznali, da narodnim voditeljem vsled „pritiska razmer“ ni možno vsega dosegči. Če bi mi hoteli biti zlobni, bi s prav isto pravico, kakor je tržaški dnev-

nik napadal dr. Šusteršča, da je izdal Štajerce in Korošce, in dr. Gregorčiča, da je izdal Goričane, smeli trost, da je dr. Laginja izdal istrske ne samo Slovence, pač pa tudi Hrvate. Zoper imamo en dokaz, da so razmere veliko močnejše, kakor publice fraze in solzarska politika tržaškega dnevnika“.

Tako „Slovenec“. Zares fina lekcija, katero so gospodje pri „Edinosti“ pa tudi vrhovato zaslužili. Pa seveda ljudje, ki si domišljajo, da je slovensko rodoljubje najti edino le še v Trstu, ki proglašajo narodno delovanje slovenskih strank zunaj tržaškega ozemlja za golo strankarstvo, osobito še onih strank, katerih ne soglašajo s političnimi nazori uredništva in lastništva „Edinosti“... taki ljudje čutijo jednake lekcije za zločin razčlanjenega veličanstva, in ta razčlanjenost jim le še bolj razgrevata domišljijo o lastnem izključno privilegiranem narodnjaštvu. Tak utis vsaj je napravilo na nas vse, kar je napisala „Edinost“ v svojo obrambo proti lekciji v „Slovencu“. V vsem tem pa nismo našli nič drugega nego to, kar je spravila za časa državnozborske volilne kampanje v boju proti našemu novemu dež. vol. redu; torej le drugo neizprenjeno izdajo neresnic, nečednega podtkanja in zavilanja, izvirajočega iz sovraštva do naše Slov. Ljudske Stranke. Mi bi k tej drugi izdaji prav lahko molčali; kajti očigosali smo dovolj jasno in podrobno že prvo. Dali smo s tem „Edinosti“ povoda in prilike, da bi bila pobijala in ovrgla naše stališče in naše nazore o vol. reformi goriški, kakor smo mi storili z nje stališčem in nazori. Jedno naših dotičnih člankov je bilo priznavanje, da so dolobče števila slov. in ital. poslancev v posavnih skupinah v novem vol. redu z ozirom na slov. večino v deželnini krivične kakor v prejšnjem; poleg tega priznavanja smo tudi poudarjali prepričanje, da so te krivične dolobče neizpobitne posledice dejstva, da imajo Lahi moč večine v deželnini zbornici v svojih rokah in da jim slov. zbornična manjšina ne more izviti iz rok te večine, dokler si Slovenci ne osvojimo mandatov kupčijske zbornice, ali dokler vlada ne prizna tudi za deželne zbole principa splošne

volilne pravice. Dokler se pa to ne zgodi — tako smo neslašali — je pametnejše, da se zadovoljimo s postranskimi poboljški, katere nam ponuja nova vol. reforma, ti so: razširjenje vol. pravice, direktne in tajne volitve, primernejša razdelitev volišč. To je bilo naše stališče nasproti vol. reformi v preteklosti in tako ostane v prihodnosti. Mi smo pozivljali „Edinost“ opetovano, naj nam dokaže, da nimamo prav, da smo v zmoti; ona pa je tem našim pozivom skrbno mašila oči in ušes, izgovarjaže se, da nima za to ne časa ne prostora. Imela je pa časa in prostora za hujšanje javnega mnenja proti naši stranki v zadevi vol. reforme. To pa ni bilo delo ljudi, ki so dobre volje, ljudi, ki se ne dajo tudi v politiki odvrniti od poti poštenosti. „Edinost“, ki junaško vihti vsak dan meč nad „pabogom strankarstva“, je vztrajno darovala temu pabogu žrtve poštenosti in rodoljubja. Kakor zahteva razvajeni in razposajeni dečak od svojih starišev denarja, ne meneč se za to, od kje naj ga vzamejo, ravno tako je zahtevala „Edinost“ od naših poslancev, naj bi bili od laških poslancev priborili v posavnih volilnih skupinah večine primerne številu prebivalstva, a ni se brigala za to, da bi takih večin Lahi na noben način ne dovolili, ker bi prišli po njih ob večino v zbornici. Pričakovati od Lahov, da se prostovoljno odrečajo zbornični večini, more le kak politični otročaj! In ker niso mogli naši poslanci ugrediti tej blazni zahtevi, jih je obdolžila „Edinost“ narodnega izdajstva, t. j. ona „Edinost“, v kateri dne 19. marca čitalo: „Naši poslanci (seveda tržaški) delajo mnogo in si prizadevajo, a čudežev ne moremo in ne smemo zahtevati od njih“. — Tako torej: Olj tržaških poslancev se ne morejo in ne smejo zahtevati čudeži, istrski poslanci smejo sklepiti z Lahi „vsled pritiska razmer“ Slovanom tudi krivične kompromise, le goriški (seveda naši) so pred „Edinostjo“ uboga para, ki naj prestavlja gore, ki naj zacopra Lahe, da si sami denejo okoli vrata vrv politične smrti! Tako uči tržaška „Edinost“, taka je nje logika, tako nje pravicoljubje! In zdaj, ko je prejela od „Slovenca“ zasluzeno

LISTER.

Resnična historija.

Spisal Štefan Levkós.

(Dalje.)

Pogledal je mater in na dnu dušega je spekla njena bol, — in na novo je zahrepelno njegovo srce — v velikem — nevdoljivem breponjenju.

Začel je zopet govoriti pol jecljajoče — pol nezavedno. Hotel je tolaziti mater, — pa ni vedel kako, — ni vedel kaj; — domisliš je misel do polovice, — pa se mu je zaustavila, — izgovoril je par besed, — pa je presekal stavki na sredi:

„Ni bilo lahko! S krvavečim srcem sem se ločil od njej — — — A prišlo je spoznanje, ni mogoče drugače; — in tako umiram sedaj, — — — nič sanj več, — nič nad in upov, — — — samo neskončno, neizmerno hrepenenje v srcu, — brezupno in brezsmotrno.

— Vedno sem želel, da bi se zgodilo spomladis, — — — in sedaj je prišla pomlad in jaz umiram, — — — nič nad, nič upov več, — poslovil sem se od vsega. — Ni bilo lahko!

— Prišlo je spoznanje in izprevidel sem, da je moja pot končana, — da je vse drugo le prazen sen; niti stopnje ni več, niti koraka. —

— Ni to prazna slutnja, kar se je zbudilo s hrepenenjem v srcu... Želel sem, da bi se zgodilo spomladis, — in prišla je spomladis — in kar se ima zgoditi, je blizu“...

Mati se je sklonila nad njegovo glavo, — v njenem plaku obupna groza, — krčevito se ga je oklenila in ga poljubila na mrzlo čelo...

Ni je spoznal, ni čutil njenega objema, ne njenega poljuba na ledene čelu. —

Ni bilo lahko!... Tako lepe, tako prijetne sanje, pa se človek prebudi, — pride spoznanje in človek izprevidi, da je vsega konec. — Samo sen, kratek, prazen sen! —

— Ni lahko!... —

— In potem sem želel, da bi prišlo spomladis... in zgodilo se je vse, kakor sem želel... In to je najhujše!

— Spomladis umirati! — Mlado jutro se smeje skozi okno... in ta opojni duh vijolic;... in to žarko sonce, tako

toplo, tako prijetno;... in to hrepenenje v srcu, — brezsmotrno, — brezupno!

— Vse to mlado življenje, — tako prijetno, — tako veselo, opojno,... toplo...

— To je najhujše, — če zre človek pred seboj živ sen, — če ga gleda z lastnimi očmi... in če je spozna nje v srcu in ve in vidi, — da je vse le sen,... in če je hrepenenje neizmerno, — to je najhujše!

— Če bi viseli pod nebom svinčenotežki oblaki, — če bi bil zunaj pust in mračen dan, — če bi bila okna zastrita, — če bi se strahovi skrivali po koth, — če bi ne bilo hrepenenja v srcu, bi to ne bilo težko, — nič groznega bi ne bilo.

— Nič hudega in nič groznega bi ne bilo, — če bi se odtrgali izpod peba svinčenotežki oblaki, — če bi vse vničili, — vse pokončali.

— Nič hudega bi ne bilo, če bi bilo okno zastrito, — če bi ležal človek v temi,... v mraku,... ampak to je najhujše — če si je pomlad, če se smebla

Uredništvo in upravljanje se nahaja v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglašati v naročino pa na upravljanje »Gorice«. Oglašati se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

mlado življenje skozi okno... hrepenenje v srcu.

— Ne bi bilo tako hudo v temi,... v mraku,... če bi bilo okno zastrito,...“

Mati je stopila k oknu in je zastrla.

Zmračilo se je po sobi.

Nikoli se ni zgodila ta historija, ker ni stala nikoli moja mati ob moji smrtni postelji, — in ne zgodi se nikoli, — ker moja mati ne bo stala nikoli ob moji smrtni postelji.

Resnična pa je ta historija, — kakor se ni dogodila, in kakor ni več mogoče, da bi se zgodila; — resnična, — kakor resnično nisem umrl ne jaz, — ne hrepenenje v srcu.

Prišlo je spoznanje, — zaželel sem da bi se kmalu zgodilo, kar mora biti, — zgodaj, zgodaj, — kmalu, — spomladis, če mogoče...

In sedaj je pomlad v deželi!...

Resnična je ta historija, kakor je resnično hrepenenje v srcu!...

(Konec.)

lekijo, zdaj hoče ta nepoboljšljiva grešnica pokriti prvi greh z novim! Ali kakor k prvemu ne moremo tudi k drugemu molčati.

Dopisi.

Iz Vipavske doline. — (V Ajdovščini je središče liberalstva) — Priča je sramotna resnica, da so Ajdovci v skupini trgov glasovali enoglasno za provzročitelja goriškega razkola, voditelja goriškega liberalstva Gaberščeka. Ajdovčina dela čast svojemu imenu.

Kmetje iz celega okraja nosijo svoj denar ajdovskim botegarjem in oširjem. Ljudstvo ki mora hoditi k sodniji in davkarji pusti v Ajdovščini marsikatero krono po nepotrebnem. Mnogo sejmov privabi ljudstvo, da prinese svoje denarce ajdovskim obrtnikom. Celo cerkveni patron mora Ajdovcem služiti v okoriščevanje in demoralizovanje okolišanskega mladine, kateri priskrbi ajdovska občina o sv. Ivanu veliki ples, da se polnijo žepi liberalnih gostilničarjev. Ajdovcem se dobro godi, ker jih kmetsko ljudstvo redi. Zato si pa domisljajo, da so oni gospodarji vipavškega kmeta, katerega so priklenili s posojilnico nase. Vesilujejo mu ne le svojo blago, ampak tudi liberalstvo.

O volitvah so z vso silo ponujali to že drugod zaležano in obrabljeno robo tudi v okolico. Posebno na Lokavec so se vrgli, kjer jim držita roko botegar Hmelak in ošir Rebek. Pod notarjevom vodstvom so Ajdovci hujskali kmete in delavce zoper Slovensko Ljudsko Stranko.

Pijača ni manjalo. Le na dan ožje volitve za km. občine so plačali Ajdovci v dveh gostilnah 150 litrov vina. Govori se, da so tudi povabili Lokavčane za preteklo nedeljo na prosto pijačo v ajdovske gostilne. Ubogi reveži se dajo slepiti in voditi za nos s pijačo. Pijača, ki so jo dajali zdaj zastonj, bo obilno poplačana na škodo zaslepljenega kmeta. Kedaj so bili ajdovski trgovci in gostilničarji prijatelji kmeta? S sladkimi besedami ga vabijo na svoje liberalno kramarsko srce in ga tako stisnejo k sebi, da mu izmolzejo denar in moštvo.

Ali naj bo vipaski kmet še dalje suženj ajdovske nikdar site gospode? Ajdovci se bojijo, da ne bi krščanska Slovenska Ljudska Stranka kmetu odprla oči, da bi se kmet zavedel in se osamosvojil z ljudskimi posojilnicami in gospodarskimi društvami. Zato ga hočejo ukleniti v jarem liberalstva, ki skrbi le za tiste, ki na lahkom živijo od kmetske lahkomselnosti.

Soglasno so Ajdovci volili sovražnika slovenskega kmeta, nasprotnika ljudskega zadružništva, izdajatelja protikrščanske "Soče", prijatelja liberalnih Lahov, pobratima pobeglega laškega liberalnega juda advokata poslanca Luzata; kmetom pa so vsiljevali Gabrščeve somišljenike. Zato neodvisni kmetje, le pustite se za norca imeti od ajdovskih liberalcev, podpirajte jih z vašim denarjem, da vas bodo zastrupljali z brezverskim liberalstvom. Ob takih razmerah ne kaže drugačega kakor: "Proč od Ajdovčine!"

Organizator.

Iz Podgore. — Pričakovali smo odgovora na dopis v "Prim. Listu", toda bili smo presenečeni. V dopisu v "Soči" je bilo toliko praznih fraz, da niti nismo mislili na to odgovarjati; kajti menili smo da stopi pred nas mož izkušen in modre besede ter nam odgovori. Iz tega dopisa pa se je zrkalila globoka nezrelost in nesposobnost za politiko. Odgovorili bomo v "Gorici" na glavna izvajanja v dopisu da ne bo kdo menil, da se jih ustrašimo. Prvo, kar je ležeče na tem dopisu je to, da je otročjeg duha, kakor je otročja tudi starca liberalna stranka, ktera se lišpa z raznimi krinkami, podobna stari devici. Podgorski liberalci pravijo, da v Podgori ni več kruha za klerikalizem. Motijo se zelo. Pred leti je pretela Podgori nevarnost, da jo ne poplavi brezverski in breznaščni socializem v verskem, nravnem in še bolj v narodnem

oziru. Liberalci so držali križem roke, jih gledali ter tožili, kaj bo z narodnostjo. Ko smo bili te povodnji rešeni, nastopili ste tudi kot sovražniki socializma, češ da so breznaščni in breznaščni. Toda ko je prišel 9. marca dan, vam ni bil mar ne značaj, ne narod, v objemu z "rdečarji" ste kmetu razlagali politiko, ktere niti sami niste zmožni. V objemu z brezdomovinci ste stopili na volišče in volili može, ktere ni postavila ljudska ampak Gabrščekova volja. Lep čin Vam je zapisan na Vašem čelu, neizbrisljivo in razločno, ki bode pospešili Vaš propad. Zanašate se na prihodnost, tudi mi se zanašamo na bodoče čase z zavestjo v srcu, da so naša načela prava ljudska načela, ter da naša misel povsodi prodira, med tem, ko se Vaše vrste povsod, na vseh koncih in krajinah krčijo, ker liberalizem med ljudstvom nima prostora in ga tudi ne bo nikdar imel. V vsaki deželi se enkrat dvigne in izbruhne na dan, toda ljudstvo ga kmalu obsodi za vedno.

V dopisu se tudi govori o lepi mirni agitaciji od liberalne strani. Radi verjamemo, da ste agitirali na zunaj od moža do moža, vsaj to trdimo tudi mi. Mi bi vam tudi nič ne rekli, čeprav ste agitirali nasilno in nekorektno, če bi vi ne bili liberalci t. j. v našem svobodnjaki ali svobodomiseli. Pravite, da hočete ljudstvo napraviti svobodno, dati mu popolno politično prostost a ga kujete v verige suženjstva.

Ako ste res svobodomiseli, čemu treba sleparstva, priganjanja in politike ob sodu, ali morda imate svobobo samo za se in jo ljudstvu ne daste? Pravi svobodomisec ne bi imel kратiti ljube svobode, ampak moral bi jo zvesto podpirati in pospeševati. Bodi vam v obraz povedano: Dne 9. marca ste nastopili kot turške paše ne kot moderni svobodomiseli in naprednjaki in to je drug dokaz vaše breznaščnosti. V dopisu pride na vrsto zloraba politike v cerkvi. Ravnega tega smo pričakovali. Bodi vam povedano to-le: Dr. Franko, Križnič in Štrekelj so kandidirali na program ne napredne, ktera je ob enem tudi svobodomiselska stranka, in kteri može biti kot poslanci se potegovali za svobodomiselne framazonske ideje, ktere pa so krščanski veri nasprotne. Kdor se hoče o tem prepričati, vzame naj v roke "Svobodno Misel", ktera se med liberalci mnogo čita in kero prodaja in razširja tudi Gaberšček in ktera je nekako versko glasilo svobodomislecev. In ta "Svobodna Misel" piše članke v popolnoma brezverskem duhu, taji Kristusa in sploh vsako božanstvo. Ali naj potem duhovniki priporočajo in hvalijo take može, kteri kandidirajo na tak program. Ali ne bi s tem, da bi molčali duhovniki dali svobodomiselicem prav? Molčali so na Francoskem, kakšna je bila posledica ve vsak, tega ne taje niti liberalci. Da bi g. kurat Golob molčal, ali bi ne dal tedaj prav onim podgorskim liberalcem, ki govorijo češ zakaj se sv. maša ne opravlja v slovenskem jeziku ter s tem označijo duhovnike kod kake brezdomovince. Ker vsi liberalni filozofi (!) tega ne umejo, mora se jim seveda povedati, da se mora v sv. cerkvi rabiti le tak jezik ki je neizprenemljiv. Vsakdo, ki se je le nekoliko učil dobro ve, koliko se razločuje današnji slovenski jezik od onega; ki se je pred več stoletij govoril. Bere pa naj na pr. brzinške spomenike in prepričal se bode, da je res tako. Sicer pa katoliška cerkev dovoljuje vstop tudi drugim jezikom v liturgiko, tako na pr. smo mi Slovani počaščeni da se tu in tam opravlja sv. maša v staroslovenskem jeziku. Samoumevno se je moglo dovoliti to le mrtvemu jeziku, kar je na pr. staroslovenski — saj ga nihče več ne govorí. In ako politika res nima nič s cerkvijo opraviti, zakaj pa so hoteli pred par leti upeljati razporoko, saj to je vendar cerkvena reč, čemu se je na ta način napadala sv. cerkev in se zlorabilala v politiki. Menimo pa da, dokler se bodo vršili napadi na sv. cer-

kev, ona se ima pravico po svojih duhovnikih tudi braniti in duhovniki imajo pravico in tudi dolžnost svoje vernike svariti pred napadatci. O tem še kaj več prihodnjič!

Dalje se govori v dopisu o dr. Šusteršču in o Koroščih. Podgorski liberalci so torej še vedno mnenja, da je dr. Šusteršč kriv, da so koroški Slovenci dobili en sam mandat. Saj so že sploh vsi liberalci prepričani, da je tega kriv dr. Ploj in kadar se je to izkazalo kot resnica združili so se zoper kranjski in koroški somišljeniki med katerim so bili napravili razpor liberalci. In kadar to ni vejalo napravili so razpor v Ciril-Metodovi družbi in zadali Korošcem hujšo ranč nego Nemci z dr. Plojem. Toda še ni bilo dovolj, razdrli so slogo koroških Slovencev popolnoma in jih razdržili v dve nasprotni stranki. Nekaj tacega so napravili tudi pred leti na Goriškem. Kaj ne, to je narodno delo? Tadi mi vemo da velja po novem volivnem redu en Furlan več ko en Slovenec, vemo dobro, da je red kričen in smo tudi protestirali. Toda poprej je bil ta volivni red še mnogo slabši. Saj so imeli Lahi večino. Zakaj ne napadete dr. Laginjo, ker je istrski deželni zbor tudi dobil krični volivni red. —

V dopisu se budujete tudi čez kranjske zadruge, ki so rešile kmeta liberalnega kapitalizma. In pri tem z dobrim tekom požirate one vzdihlje kakega pisančka, kteri je po svoji krivdi prišel na boben. Dober tek. Kranjski liberalci pa niste v dopisu nič omenili, kteri so uže enkrat za vselej odigrali svojo ulogo in kakor jo odigrajo v kratkem času tudi na Goriškem. Odigrali jo bodo, dasi skrivajo obraz za slovensko trobojnicu in zlorabijo narod v politiki. Toliko za danes, dokler ne odgovorite bolj taktno zadnjič zastavljenemu vprašanju: Kaj ste napravili vi in sploh kdo ima več zaslug za narod? Nismo menili da vas bomo radi tega vprašanja spravili v zadrgo, da ne boste druzega kakor besede ki vam veljajo: Nič in dvakrat nič. Dopis ste končali z "zora puca, bit će dana!" Da zora puca, vzhaja lepo solnce izobrazbe slovenskega naroda pod okriljem naše "Slov. Ljudske Stranke". Leta na zahodu je še mrak, ki tlači v verigah liberalnega suženstva ubogi kmečki in delavski rod. A tudi tam se megla umiče, izginja mrak... .

Breginj-Logje. — V časnikih se bere, da je bilo v občini Breginj dne 9. marca pri ožji volitvi v splošnem volilnem razredu za liberalno-agrarne kandidate oddanih 291 glasov. Tiskarski škret je imel tu svoj rep — za imenovanje je bilo v resnici oddanih 129 glasov — za kandidate S. L. S. pa 132 glasov. Agitiralo se je za liberalno-agrarse kandidate na vso moč po Breginju, Logeh, Robidišču — vspeh agitacije pokazal se je posebno v vasi Robidišče, od koder so prišli skoro vsi volilci, mlađi in stari, zdravi in bolni, da oddajo svoj glas za "Slovence", kakor se je eden izrazil. — Malo jih je motilo, da so imeli slovensko-laško-nemške glasovnice, a ker se jih je podučilo, da ima tudi glavni Slovenec — A. Gabršček napise na svoji prodajalni v teh jezikih — so se hitro pomirili. — Ko pridejo ti, čež 40 po številu v Breginju, sprejmejo jih krepki živio-klici. Obe stranki ste bili prepričani, da zmagajo liberalci ravno s to četo sijajno. A glej ga spaka, ko se razglasiti izid volitve, so ti ostali v manjšini za 3 glasove.

Odkod se je vzel toliko preklicanih "klerikalcev"? Prišli so gospodarji stare korenine iz Breginja, ki ne volijo po prepričanju, ki se dobi pri volilni pijači, prišli so možje od tam samostojni, od nikogar odvisni, prišli so skoraj polnoštevilno vrlji volilci iz Logov s svojim duhovnikom in s svojim za občinsko blagor posebno vnetim podžupanom Matijem Gašperutom. Čast Breginjem, čast Ložnom, med temi še posebna čast g. podžupanu!

Da so se po veseli novici o zmagi

v Breginju može v Logeh malo povečili — kdo jim more zameriti. Mi smo storili svojo dolžnost, da S. L. S. na Krasu ni bila sreča mila, ne moremo pomagati.

Tu v Logeh imamo več posebnih potreb, katerih ne gre tu natančneje razlagati. Prosimo gg. poslance S. L. S. bodisi deželne, bodisi državne za njihovo pomoč.

Ložan i.

Daroví.

Za "Sojski Dom" došlo predsedništvo: Goriški srednješolci prispevki za mesec marec K 16.27. Srčna hvala!

Novice.

"Soča" in koloni. — "Soča" silno bodejo lepi uspehi našega drž. poslanca, g. Fona in to tim bolj, ker na drugi strani vidi, kako nepomenben je liberalni poslanec g. Štrekelj. Umevamo to jezo; dočim je g. Fon marljivo na delu za svoje volivce, g. Štrekelj lenuhari na Krasu in se ne zmeni prav nič za svoje volivce. Mož si je svet svoje nezmožnosti, zato se raje drži Krasa in se noče izpostavljati nevarnostim velikomestnim. G. Fon ni še niti eno leto na Dunaju in že tako lepi uspehi pri dobavi sena in v kolonskem vprašanju. In ravno to je, kar naše liberalce tako peče, mi pa pravimo: prav vam bodi! Štrekelj ni bil za Dunaj, on je imel lepo doma ostati, pa trtno uš pobijati in trte obrezovati!

"Soča" ga sicer na vse pretege hvali, kakor jud svojo blago, a o kakih uspehih poslanca Štrekelja nam ne ve prav nič povedati. Zato ga skuša našopiriti s pavjim perjem, pripisujč njemu zasluge za dobavo sena, dočim vemo vsi prav dobro, da se je poslanec Štrekelj v tej zadevi oglašil šele, ko smo v časnikih o uspehu g. Fona v tej stvari pisali, toraj ko je bila ta zadeva rešena. In kako se vede "Soča" v kolonskem vprašanju? Do nedavna se je norčevala s to zadevo in smešila g. Fona in druge osebe, ki v tej zadevi skušajo kolonom pomagati. Sedaj pa, ko se je začela vlada zanimati za to vprašanje vsled prizadevanja gosp. Fona, je tudi "Soča" obrnila plač po vetrin in bi rada videla tudi ona, da se kolonom pomaga, ker se je prepričala, da ji njen protikolonsko hujskanje le škode,

Našim kolonom in vsem, ki se zanimajo za to zadevo je dobro znano, da se je naših kolonov spomnilo doslej le naše katoliško časopisje in g. Fon, do katerega so se naši koloni obrnili za pomoč. "Soča" pa trdi, da g. Fon ni ničesar storil za kolone in da gre vsa zaluga v tem obziru edinole gospodu Fajdutiju. Ali je mogoča večja hudojiba? In tako glasilo še nekateri naročajo in podpirajo! Taka je liberalna poštenost! Za naše kolone ni nihče vedel, nihče se ni za nje zmenil, dokler niso naši pričasti v "Primorskem Listu" začeli opisovati in se zanimati za nje in za njih razmere in dokler ni g. Fon nastopil na Dunaju za njihovo zboljšanje. Gosp. Fajduti se res trudi za kolone v laškem delu dežele in med svojimi volivci, a z nas on najbrž niti vedel ni, kakor tudi naši koloni za Fajdutija in za njegovo delovanje za kolone ničesar ne vedo, pač pa za g. Fona in za njegovo prizadevanje.

Komu naj se ne gabi taka nedoslednost in neznačajnost naših liberalcev!

Sami ne store ničesar za ljudstvo, a zasluge drugih hočejo sebi pripisovati samo da bi svojim političnim nasprotnikom ves ugled vničili in jih pri ljudstvu očrnili. Ali taka politika, zidana na lažeh in obrekovanju, nima obstanka in ko ljudstvo spozna liberalne sleparje in obrekovalce, porušijo se vsi njihovi hipni uspehi v prah in razvaline.

Liberalci in socialisti v laseh. — "Rdeči prapor" dne 18. marca piše: "Liberalci so povsod enaki, povsod nepoboljšljivi. Na Goriškem so bili v četrti kuriji obsojeni na ožje vo-

JUHE IN OMAKE
PRIPRAVLJENE IZ
Ornour-jevega.
Mesnega izvlečka
so močne izdatne in cone.
Kjer se ga ne dobi, naj se piše po nj pod naslovom
HEINRICH STÖSSLER, DUNAJ, I/20.

Mlad gospod išče z aprilom
mirno sobo
če mogoče z vso oskrbo.
Ponudbe na dr. FERFOLJA v
Tolminu.

Odlikovana
mizarska
delavnica s stroje-
vimi obratom —
GORICA
Tržaška ulica 18 -

ANT. ČERNIGOJ

izdeluje:

Za stavbe:	Za sobe:	Za cerkve:
Vrata okna podove	Omare postelje mize umivalnike ponočne omarice stolice	Altarje klopi prižnice pulti klečalnike i. t. d.
stornice pregraje i. t. d.	i. t. d.	i. t. d.

ZALOGA:
vsakovrstnih strugarskih izdelkov kakor: nog stebričev, važe itd. — Vsakovrstnih rezbarskih izdelkov, kakor: cimirjev, podporje i. d.

Stroji na električno gonilno silo.

POZOR!

POZOR!

Slamnikarska zadruga

v Mengšu, Kranjsko.

priporoča svojo bogato zalogu moških, ženskih in
otroških slamnikov Naročite čimprej da se more naročilo pravočasno izvršiti.

Narodno podjetje! Solidna postrežba!

Ilustrovani ceniki franko in zastonj!

Vsakemu se na željo pošljejo vzoreci slamnikov na
ogled, ako se to želi
Išče se zastopnik za Goriško.

Slovenci! Poslužujte se edino slovenske zadruge za slamnike!

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Edina slovenska

Kleparska in koncesionirana delavnica za plin in vodovodno inštalacijo

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7. (Kopačevi hiši)

se toplo priporoča ANA vd. ČUFER

vsem gg. odjemalcem, posebno pa kmetovalcem. Preskrbljena je z vsemi potrebščinami, ki spadajo k tej stroki. V zalogi ima: mehe za žvepljanje trt; zadnji sistem škropilnic za vitrije; polivalnike za vrte in patentirane ventilaterje za dimnike itd. — Poprave se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

ANTON BREGANTIČ,
POSLOVODJA.

Svoji k svojim!

Pozor!

Edino náš rojak v Gorici, optikar
I. Primožič,

na Kornju št. 13, (konec Gosp. ulice) ima veliko zalogu optičnih izdelkov, kakor: Raznovrstna očala, zlata in iznikla, stekla iz kristala, v vseh številkah. V zalogi ima razne toplomere, daljnogledje, barometre, mikroskope, vase za vino, za žganje, za spirite, livele za zidarje, mizarje po najnižji ceni,

Izvršuje vsakovrstne poprave in iste dostavlja na dom.

Epilepsija.

Kdor tripi na epilepsiji, bolezni sv. Valentina in na drugih sličnih boleznih, ta naj se obrne na priviligirano lekarino „Schwanen-Apotheke, Frankfurt A. M.“ Tam vdobi tozadenvno brošuro brezplačno.

CENJ. DAME IN GOSPODJE — POZOR!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, da ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original-Victoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezsumno.

Original-Victoria stroji so neprekoslivi na domačo rabo in obrtne namene.

Original-Victoria stroji so najpripravnnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrda stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Victoria stroji so najboljši izdelek vseh dosedaj obstoječih tovar.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Victoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Victoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki,

Kerševani & Čuk — Gorica Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.

DABILo

k

izvanrednemu občnemu zboru

Kmetijskega društva

reg. zadruge z neomejeno zavezo v Cerknem,
kateri se bode vršil

dne 29. marca t. l.

v dvorani „Gospodarskega doma“ takoj po zadnji sv. maši.

DNEVNI RED:

1. Premembra pravil.

ODBOR.

Knjigoveznica Ivan-a Bednárik se je preselila

v ulico della Croce št. 6. (nasproti „Šol. Domu“).

Nardini & Wolf

izključno zastopništvo tovarne „ETERNIT“
za celo Primorsko cementne
asbestove plošče za pokrivanje streh

GORICA via Vetturini 11 GORICA

Najboljši krov sedanjosti Eternit-Skrilj, lahek, čvrst, varen proti burij, nevihti, in ognju.

Z blagom sem zadovoljen

je izvrstno

poroča Prvi kranjski tovarni testenin trgovec Ivan Čergolj iz Trsta.

Žnideršič & Valenčič v II. Bistrici

